

Unบรรณาธิการ

นโยบาย “ร้านยาคุณภาพ” จำหน่ายยาฟรีในกลุ่มผู้ป่วยสิทธิบัตรทองครอบคลุม 16 อาการเจ็บป่วยเล็กน้อย ต่อมาได้ขยายเป็น 32 อาการเจ็บป่วยเล็กน้อย ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ถือเป็นหนึ่งในความพยายามเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนในระบบสุขภาพปฐมภูมิ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นที่ไม่ซับซ้อน โดยหวังแก้ปัญหาความแออัดในโรงพยาบาลและการใช้ทรัพยากรทางการแพทย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังของระบบสาธารณสุขไทยมาอย่างยาวนาน การดำเนินนโยบายดังกล่าวได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากประชาชนทั่วไป เนื่องจากช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายและประหยัดเวลาในการเดินทางไปโรงพยาบาล โดยเฉพาะในกรณีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยที่สามารถรักษาได้ด้วยยาสามัญประจำบ้าน การที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางเภสัชกรรมได้สะดวกขึ้นยังช่วยส่งเสริมการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน และลดความเสี่ยงจากการซื้อยารับประทานเองโดยไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง

ทว่าการดำเนินนโยบายร้านยาจำหน่ายยาอาการเจ็บป่วยเล็กน้อย ได้เผชิญกับการคัดค้านอย่างหนักจากแพทย์สภาซึ่งได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองด้วยความกังวลในหลายประเด็น ประเด็นสำคัญที่สุดคือเรื่องขอบเขตการประกอบวิชาชีพ โดยแพทย์สภาเห็นว่าการวินิจฉัยและสั่งจ่ายยาบางกลุ่มอาการอาจเกินขอบเขตความสามารถของเภสัชกร และอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย โดยเฉพาะในกรณีที่อาการแสดงของโรครมีความคล้ายคลึงกัน แต่ต้องการการวินิจฉัยที่แม่นยำจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ความขัดแย้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบสาธารณสุขไทย ที่ยังขาดการบูรณาการระหว่างวิชาชีพและการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนระหว่างบุคลากรทางการแพทย์แต่ละสาขา การแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างการเข้าใจและการยอมรับในบทบาทของแต่ละวิชาชีพ หากพิจารณาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ จำเป็นต้องดำเนินการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในระยะสั้น ควรมีการจัดทำแนวทางการคัดกรองที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของทั้งสองฝ่าย พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การส่งต่อผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงหรือมีอาการซับซ้อน นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลการรักษาที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพการรักษา

นพ.ศิริยุสม์ วรามิตร

บรรณาธิการ